

El sector de l'olivera a les Terres de l'Ebre s'ha acostumat a viure sota amenaça. La sequera ha tornat a reduir dràsticament la producció, que encara es veu més minvada per una plaga d'estornells contra la qual els pagesos demanen mesures al Govern.

Una plaga d'estornells remata una campanya desastrosa per a l'oliva

Terres de l'Ebre. Ò. Meseguer Julian

Amb un 85% o un 90% menys de collita sobretot per la sequera, amb només la meitat dels ajuts i a mercè d'una plaga d'estornells que arriba a cruspir-se 40 tones d'olives al dia. Esta és la crítica situació dels pagesos del sector de l'oli al Baix Ebre i Montsià. I a la Terra Alta encara és pitjor, perquè hi ha moltes finques de secà que no han collit res. Així, el quart any consecutiu amb sequera ha arribat amb agreujants als camps d'oliveres de les Terres de l'Ebre i en general de Catalunya, tot i que el perjudici principal se concentraria al sud del país.

Segons assenyala Carlos Sanz, coordinador comarcal d'Unió de Pagesos (UP) al Baix Ebre, a esta comarca es preveu arribar amb prou faenes al 15% de la producció d'un any normal, mentre que al Montsià no se superaria el 10%. Moltes zones estan en campanya, però n'hi ha que ja ho han collit tot de tan poca oliva que hi havia. Si Catalunya en un any sense condicionants pot arribar a produir 30.000 tones d'oli d'oliva, enguany potser no s'arribarà als 8.000, quan a sobre s'han doblat els costos de producció.

Jordi Pasqual, responsable nacional d'oli d'oliva d'UP, explica que amb les mateixes olives, enguany se fa la meitat d'oli, perquè les pluges tardanes han fet que el rendiment de l'oliva siga molt baix: com que el fruit venia d'un estrès hídric important, s'ha engreixat d'aigua. Si per norma 100 quilos d'oliva es poden transformar en 20 litres d'oli, enguany no permeten arribar als 10 litres. Segons UP, això ha sigut així a tot l'estat, principal productor d'oli d'oliva del món.

BAIXADA DE PREUS EN ORIGEN UP també assenyala una crisi de preus. Els darrers anys de sequera a escala mundial, sobretot a la Mediterrània, havien comportat produccions baixes i havien fet pujar el

Els representants d'Unió de Pagesos, durant la roda de premsa a la seu d'UP a Tortosa. / ACN

preu de l'oli, però ara hi hauria hagut una "especulació" que n'ha fet baixar els preus. El sindicat considera que esta desestabilització és fruit d'operacions fictícies i de la previsió de grans collites en altres parts de l'estat. Els grans envasadors, apunta UP, haurien tancat contractes esperant preus normalitzats i s'haurien trobat de nou amb una baixa producció, per la qual cosa han apostat per forçar un descens del preu en origen, el que rep el pagès. **"Els preus de l'oli d'oliva haurien de rondar en este moment els vuit euros el litre en origen"**, demana Pasqual, que concreta que el cost de mouturar ja supera els tres euros el litre, més encara davant la baixada del rendiment. Per sota d'este preu, UP considera que és inviable el conreu de l'olivera, perquè hi ha explotacions que acumularien quatre anys de tancaments amb pèrdues.

El preu en origen inclou el que ha costat l'oli fins al moment de tenir-lo en dipòsit, al qual cal afegir l'envàs i la comercialització. **"El consu-**

Els estornells se poden arribar a menjar 40.000 quilos d'olives cada dia, segons UP

midor final se troba els mateixos preus a les grans superfícies, però el preu en origen ha baixat a la mitat", assegura Pasqual, qui també denuncia que **"per estratègia"** política s'haja d'importar oli de Turquia o Marroc, **"fins i tot més car que l'oli base que tenim aquí"**.

ESTORNELLS VORAÇOS La gota que ha fet vessar el got ha sigut l'impacte d'una plaga d'estornells. Als problemes habituals amb el cabirol, el senglar o el conill, ara s'ha afegit esta au menuda. **"És un animal que es va introduir per a controlar l'oruga dels pins però ell ha vist que li és molt més fàcil agafar olives"**, constata Pasqual, que afegeix que **"abans emigrava a passar l'hivern a altres zones, però ara s'hi troba bé aquí i s'hi queda, a**

La sequera haurà marcat les últimes quatre campanyes de l'oli a la regió de l'Ebre

les zones menys fredes, i no els cal travessar cap mar".

Hi ha un estornell negre protegit i un altre tipus que és cinegètic però poc apreciat. A més, Sanz explica que ni la presència de caçadors els dissuadeix. **"Enguany el territori on se concentrava més producció és entre Xerta i el barranc de Lloret [incloent Aldover, una part de Tortosa i Roquetes i una part de Santa Bàrbara], i tots els estornells fan cap allà cada dia i són capaços de menjar-se 40.000 olives diàries"**, quantifica. **"Només anaven a fer collita els que s'hi dediquen professionalment i en tenen especial cura, i arriba el desembre i el vent ens tomba el 60% de l'oliva i després arriba la plaga d'estornells, que es menja entre un 20% i un 50% de les olives que quedaven"**,

lamentava el representant del sindicat al Baix Ebre. UP ha demanat a la Conselleria d'Agricultura que es prenguen mesures per a reduir la densitat de l'estornell.

MENYS AJUTS DE LA PAC Carlos Sanz exposa que, per uns motius o per uns altres, a les Terres de l'Ebre ja hi ha hagut tres anys consecutius en què la collita no arriba ni al 30%.

Un altre cop és el que suposa la reducció dels ajuts de la Política Agrària Comuna (PAC) europea. UP detalla que s'han reduït en un 50% perquè els pagesos ebrencs no es poden acollir als ecoesquemes bonificats que exigixen mantindre la coberta vegetal -l'herba- sota les oliveres durant sis mesos, que a l'Ebre i al País Valencià coincideixen amb els mesos de la collita, entre octubre i març. L'estratègia de la PAC no té en compte que a les Terres de l'Ebre el fort vent fa que bona part de les olives s'haja de recollir del terra i que, per tant, el terra ha d'estar net d'herba.

Josep Maria Barrull, responsable estatal de l'oli de la Unió d'Unions d'Agricultors i Ramaders, explica que esta associació va demanar al Govern espanyol poder invertir els mesos de coberta vegetal -fer-ho d'abril a setembre- a les comarques de l'Ebre i del País Valencià, però **"el ministeri s'ha negat en redó"**. També reclamen a l'Administració que els ajuts per la sequera estiguen exempts de tributar l'IRPF.

Per tot plegat, els pagesos veuen el futur negre: **"Com que natros no tindrem capacitat econòmica per a fer conreus intensius, vindran especuladors com ara fons d'inversió per a fer-ho, i les oliveres mil·lenàries acabaran cremades pel canvi climàtic"**, alerta Sanz, que té una explotació d'oliveres i que tem que **"en 10 anys desapareixerà el 50% de producció d'oliveres tradicionals"**.